

Terms and Conditions

The Library provides access to digitized documents strictly for noncommercial educational, research and private purposes and makes no warranty with regard to their use for other purposes. Some of our collections are protected by copyright. Publication and/or broadcast in any form (including electronic) requires prior written permission from the Library.

Each copy of any part of this document must contain there Terms and Conditions. With the usage of the library's online system to access or download a digitized document you accept there Terms and Conditions.

Reproductions of material on the web site may not be made for or donated to other repositories, nor may be further reproduced without written permission from the Library

For reproduction requests and permissions, please contact us. If citing materials, please give proper attribution of the source.

Imprint:

Director: Mag. Renate Plöchl

Deputy director: Mag. Julian Sagmeister

Owner of medium: Oberösterreichische Landesbibliothek

Publisher: Oberösterreichische Landesbibliothek, 4021 Linz, Schillerplatz 2

Contact:

Email: [landesbibliothek\(at\)ooe.gv.at](mailto:landesbibliothek(at)ooe.gv.at)

Telephone: +43(732) 7720-53100

Geschichte der Juden in Protivin.

Bearbeitet von
Fachlehrer Frant. Krhoun, Protivin.

Nejstarší žid. dům v Protivíně je podle domnění nynějšího jeho majitele Felixe Richtera, obchodníka, dům č. 111 v Blanické ulici.

Pan Richter myslí, že dům ten byl v jakési souvislosti se žid. náb. obcí v P. Rodina Richterů patřila prý, soudí p. Fel. Richter, mezi žid. rodiny, které byly pod ochranou milostivé vrchnosti (tak zvaní šutzovní Židé). Takových rodin prý bylo málo. Jen nejstarší syn takové rodiny se směl ženiti.

V P. synagoga nebyla; byla zde jen dřevěná modlitebna. Když r. 1857 při velkém požáru vyhořela, najali si zdejší Židé v domě p. Zelenky čp. 22 pokoj, který si upravili na modlitebnu. Asi r. 1889 či 1890 koupili si dům čp. 113 v Blanické ulici po Šalomounu Ignáci (Jonáši) Weilovi (zač, už se neví) a zřídili si v něm modlitebnu. Od r. 1923 se v ní už nemodlí; nyní ve Vodňanech.

Rabíni v P. také nebývali, jen učitelé, kteří se i modlili, předzpěvovali a také košerovali.

Do r. 1878 byli pochováváni v P. zesnulí Židé na žid. hřbitov na Pražáku u Vodňan. Zdejší žid. hřbitov byl zal. r. 1878.

V P. bylo zal. pohřební bratrstvo (Ch. K.) dne 13. dubna 1879 za přítomnosti 19 členů bratrstva. Byli to: Šimon Weil, Abraham Holub, Salomon Weil, Jakob Kohn, Salomon Jonáš Weil, Adam Kohn, dr. Karel Löwenstein, Michael Kohn, Emanuel Kohn, Löbl Mautner, Josef Kohn, Wilhelm Klauber, Julius Ofner, Jakob Wagner, Ludwig Blum, Berthold Richter, Rosalie Ledererová, Pepi Steinerová, Marie Steinerová.

R. 1879 byl předs. Emanuel Kohn, přís. Wilhelm Klauber a Jakob Wagner. Nyní (r. 1932) je předs. Alfred Weil.

V P. bývala žid. škola. Nejprve prý bývala asi u staré modlitebny, která shořela r. 1857. Potom se vyučovalo v domě p. Zelenky č. 22 na náměstí. Asi od r. 1889 byla škola v domě čís. 113 v Blanické ulici, kde byla i modlitebna. V domě tom je místnost školní zařízení, ale nevyučuje se v ní už dlouho. Už několik let před válkou a za války se v ní nevyučovalo. Děti zdejších Židů chodily a chodí do školy veřejné. Učitel židovské školy, na kterého se lidé v Protivíně ještě dobře pamatují, byl Emanuel Traub. Byl dobrý zpěvák a měl prý lahodný hlas (tenor). Byl zde dlouho. Po něm se zde vystřídali učitelé: Schleisner, několik jiných, pak Weis, Neu. Po tomto posledním už tu nebyl asi nikdo. Někteří členové rodiny Richterů a Blochů navštěvovali soukromou školu židovskou v Dubu u Vodňan, kam prý byly posílány židovské děti z celého vodňanského okolí.

Židé v Protivíně byli většinou chudí. Živili se nejvíce obchodem (drobným), někteří byli řezníky a 1 z nich byl sklenářem. Podle úsudku jednoho zdejšího staršího občana neměli prý všichni dohromady více než 100.000 zl.

Z nich poměrně největšího blahobytu hmotného dobyt si Vilém Platovský, obchodník střížním zbožím. Týž zřídil v P. asi kol r. 1890 továrnu na kovové knoflíky „Premo“. Továrna byla v domě p. Böh-

Dějiny Židů v Protivíně.

Zpracoval
odb. uč. Frant. Krhoun, Protivin.

ma na náměstí, před válkou byla pro ni postavena vlastní budova u nádraží. Po válce ji V. P. prodal. Nyní se uplatňuje inženýr Fr. Holub. Je prokuristou „Báňské a hutní společnosti“ v Praze.

R. 1870 byli členy zdejší žid. náboženské obce:

Šimon Weil, Salomon Weil (senior), Abraham Sametz, Salomon Weil (junior), Moritz Richter, Jakob Weil, Veit Richter, Bernard Bloch, Leopolda Wagnera vdova, Jakob Kohn, Emanuel Kohn, Šimon Pleschner, Filip Neumann, Adam Kohn, Michael Kohn, Josef Kohn, Leopold Mautner z blízkého Myšence, Ehrlich z blízkých Skal, Leop. Fröhlich z blízké Heřmaně a Blumová, vdova, z blízkých Maletic, pak L. Koschitschek ze Žďáru u Protivína.

Židovské rodiny v Protivíně r. 1932.

Richard Weil, obch. obilím a maj. domu č. 34 v P., Masarykovo nám.

Lotty Weilová, jeho matka,

Ida Weilová, jeho sestra.

Felix Richter, obch. koloniál. zbožím v P., Blanická ul. č. 111,

Lidka Richterová, jeho choť,

Jiří Richter, jejich syn.

Alfred Weil, obch. koloniál. zbožím v P., Blanická ul. č. 112,

Olga Weilová, jeho choť,

Hanička Weilová, jejich dcera.

Jindřich Spiegel, obch. koloniál. zbožím v P., Blanická ul.,

Spieglová, jeho sestra.

Židovští obchodníci a průmyslníci:

a) Na Protivínsku bydlící:

Richard Weil, obch. obilím v P.,

Felix Richter, obch. smíš. zbož. v P.,

Alfred Weil, obch. smíš. zbož. a kožemi v P.,

Jindř. Spiegel, obch. smíš. zbož. v P.

b) Z Protivínska pocházející:

Ing. Fr. Holub, prokurista Báňské a hutní společnosti v Praze II., Lazarská 7,

Leop. Wagner, vrch. prokurista Čes. banky „Union“.

Julius Klauber, ředitel mlýna ve St. Šaldorfu u Znojma (Morava),

Karel Holub, šéf oddělení Gesellschaft für elektr. Unternehmung, Ludwig Loewe et Comp., A.-G., Berlin, N. W. 87,

Felix Holub, disponent České banky „Union“ v Praze, Příkopy,

Ing. Rud. Steiner, velkoobchod železem v Jablonci,

Otto Klauber, šéf firmy Klauber & Mährischel, Vídeň I., Salzgries 10.

R. 1879 založili Židé v P. „Israelitischer Wohltätigkeits-Verein“ (podle Jos. Rennera a Ot. Paroubka: Popis okres. hejtm. píseckého, vydaného r. 1889).

*

Tyto údaje jsou napsány podle zachovaných listin, jež jsou v majetku p. Felixe Richtera, obch. v P., nebo podle toho, co on si pamatuje. Jenom něco málo je podle sdělení p. Fr. Janouška, řemenáře v P.